

Seat No.	

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, December - 2019**TRADITIONAL LOGIC (I.D.S) (Paper - II)****Inductive Logic****Sub. Code : 62323****Day and Date : Saturday, 07- 12 - 2019****Total Marks : 50****Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.**

Instructions :

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative. [10]

- i) _____ is the first stage of scientific induction.
 - a) Formation of a problem
 - b) Explanation
 - c) Verification
 - d) Fact
- ii) Mal - observation is the fallacy of _____.
 - a) observation
 - b) experiment
 - c) hypothesis
 - d) induction
- iii) Analysis is a type of _____.
 - a) popular explanation
 - b) scientific explanation
 - c) fact
 - d) law
- iv) There are _____ types of scientific explanation.
 - a) 2
 - b) 3
 - c) 4
 - d) 5
- v) Aesthetics is an example of _____.
 - a) natural science
 - b) normative science
 - c) political science
 - d) social science
- vi) _____ is the last step of scientific method.
 - a) Law
 - b) Theory
 - c) Explanation
 - d) all of these

Q2) Write short answers of the following questions. (any four)

[20]

- a) Law of state
 - b) Types of explanation
 - c) Principle of uniformity of nature
 - d) Verification of hypothesis
 - e) Characteristics of observation
 - f) Analogy

Q3) Answer the following questions fully. (any two)

[20]

- a) Explain the stages of scientific induction.
 - b) Explain the meaning and types of laws of nature.
 - c) Explain with examples the conditions of valid hypothesis.

मराठी रूपांतर

- सूचना:**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजबीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. 1) खालील विधाने पर्याय निवडून पुर्ण करा.

[10]

- i) शास्त्रीय विगमनाचीही पहिली पायरी आहे.

अ) समस्या निर्मिती	ब) उपपादन
क) प्रचिती	ड) घटना
- ii) दुर्निरीक्षम हाचा तर्कदोष आहे.

अ) निरीक्षण	ब) प्रयोग
क) सिद्धांतकल्पना	ड) विगमन
- iii) विश्लेषण हा चा प्रकार आहे.

अ) लौकिक उपपादन	ब) शास्त्रीय उपपादन
क) घटना	ड) नियम
- iv) वैज्ञानिक उपपादनाचे प्रकार आहेत.

अ) 2	ब) 3
क) 4	ड) 5
- v) सौंदर्यशास्त्र हे चे उदाहरण आहे.

अ) नैसर्गिकशास्त्र	ब) आदर्शवादीशास्त्र
क) राज्यशास्त्र	ड) सामाजिकशास्त्र
- vi) वैज्ञानिक पद्धतीची (शास्त्रीय विगमन)ही अंतिम पायरी आहे.

अ) नियम	ब) सिद्धांत
क) उपपादन	ड) वरील सर्व
- vii) हे स्वतःशी सुसंगत असावे.

अ) सिद्धांतकल्पना	ब) नियम
क) सिद्धांत	ड) उपपादन
- viii) साप्यनुमान हा चा प्रकार आहे.

अ) निगामी	ब) विगामी
क) सिद्धांतकल्पना	ड) नियम

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

[20]

- अ) राजकीय नियम
 - ब) उपपादनाचे प्रकार
 - क) निसर्ग समस्तपतेचे तत्व
 - ड) अभ्युपगमाची प्रचिती
 - इ) निरीक्षणाची वैशिष्ट्ये
 - फ) साम्यानमान

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) शास्त्रीय विगमनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
 ब) नियमाचा अर्थ सांगून निसर्ग नियमांचे प्रकार विशद करा.
 क) युक्त अभ्युपगमाच्या अटी सोदाहरण स्पष्ट करा.

